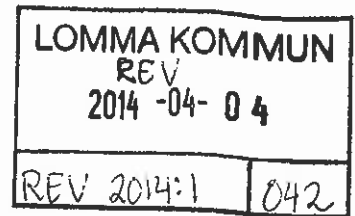

Kommunfullmäktige
Lomma kommun

Revisionsberättelse för år 2013

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Lomma Servicebostäder AB, Krafringen AB, Krafringen Energi AB, AB Malmöregionens Avlopp och Lomma Uthyrningsfastigheter AB.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2013".

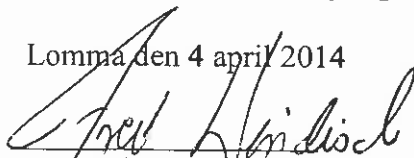
Vi har vidare noterat att målsättningen för resultatnivån 2014 är 0,5 procent av intäkterna. Detta är en sänkning mot tidigare målsättning. Kommunen befinner sig fortfarande i en snabb expansionsfas som bland annat medför en snabbt växande låneskuld. Mot bakgrund härav anser vi att resultatmålsättningen istället måste höjas till 3 – 4 procent av intäkterna för att bibehålla kommunens finansiella handlingsutrymme.

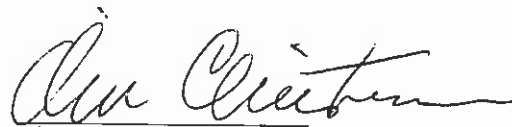
Enligt budget 2014 är det viktigt att investeringarna från år 2016 självfinansieras. Vi vill understryka vikten av att denna inriktning uppfylls.

Vi tillstyrker att styrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

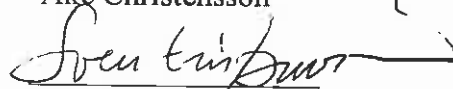
Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen.

Lomma den 4 april 2014

Fred Windisch

Åke Christensson

Suné Heinogård

Sven-Eric Davidsson

Peter Svensson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Bilaga 1 Revisoremas redogörelse för år 2013
- Bilaga 2 Sakkunnigas rapport - Granskning av årsredovisning
- Bilaga 3 Granskningsrapport Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 4 Granskningsrapport Krafringen AB
- Bilaga 5 Granskningsrapport Krafringen Energi AB
- Bilaga 6 Granskningsrapport AB Malmöregionens Avlopp
- Bilaga 7 Granskningsrapport Lomma Uthyringsfastigheter AB
- Bilaga 8 Revisionsberättelse Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 9 Revisionsberättelse Krafringen AB
- Bilaga 10 Revisionsberättelse Krafringen Energi AB
- Bilaga 11 Revisionsberättelse AB Malmöregionens Avlopp
- Bilaga 12 Revisionsberättelse Lomma Uthyringsfastigheter AB

Bilaga 1

Till kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse för år 2013

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet.

Revisorerna granskar *årligen*, i den omfattning som följer av god revisionsred, *all verksamhet* som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmanarevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala företagen.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, det vill säga revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför deras årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. Utifrån en genomförd väsentlighets- och riskanalys har en revisionsplan upprättats.

Nämndernas och styrelsens ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll – ansvarsutövande

Nämnder och styrelser har ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet genom aktiva beslut. Vi definierar begreppet ansvarsutövande som nämndens aktiva åtgärder för att styra, följa upp, utvärdera och kontrollera verksamheten.

Årets granskning har bland annat inriktats på aktuella frågor inom nämndernas och styrelsens respektive ansvarsområde. Granskningen syftar även till att bedöma nämndernas och enskilda ledamöters förutsättningar att kunna ta ansvar utifrån gällande lagstiftning och hur ansvarstagandet fungerar i praktiken. Vidare har diskussion förts med styrelse och nämnder om vilka risker som de bedömer finns i verksamheten samt arbetet med intern kontroll.

Nedan redovisas en kort sammanfattning av de noteringar som gjordes för respektive nämnd:

Kommunstyrelsen

- Nämndernas budgetföljsamhet har förbättrats men det finns behov av ytterligare åtgärder.
- Ett arbete pågår för att effektivisera administrationen som ännu inte har slutförts.

- Nytt utjämningsystem bedöms innebära en stor påverkan på kommunen.
- Det finns ett förbättringsutrymme när det gäller att förbättra följsamheten mot fattade beslut med ett ökat inslag av helhetssyn.

Socialnämnden

- Behovs- och kostnadsutvecklingen för individ-och familjeomsorg bedöms vara en betydande riskfaktor där det finns svårigheter att förutse behoven.
- Budgetföljsamheten uppges totalt sett vara god.
- LSS – Försäkringskassan har förändrat definitionen av de grundläggande behoven vilket innebär ökade kostnader för kommunen.
- Ett framtida problemområde är kompetensförsörjning. Det blir allt svårare att hitta nya medarbetare med rätt kompetens i förhållande till de behov som finns enligt nämnden
- Den förändrade lagstiftningen kring demensvården har inte inneburit några större konsekvenser i kommunen eftersom nämnden redan i förväg anpassat verksamheterna.

Barn- och utbildningsnämnden

- Skolinspektionens rapporter är värdefulla och kan användas som ett utvecklingsredskap i verksamheterna.
- Efterfrågan på förskoleplatser planar ut samtidigt som efterfrågan ökar på grundskoleplatser.
- Samarbetet med socialförvaltningen har fördjupats och anses fungera mycket väl.
- Råder brist på matematik och NO-lärare samt speciallärare
- Nybyggnation av Karstorpsskolan förväntas bli klar inför höstterminen 2014. Rutsborgsskolan har genomgått en om- och tillbyggnad.
- Nytt resursfördelningssystem har införts där mer hänsyn tas de äldre skolornas standard och skick i jämförelse med de mer nybyggda skolorna samt sociala förutsättningar.

Tekniska nämnden

- Upphandling av belysningsentreprenad har genomförts.
- Samarbetet med miljö- och byggnadsnämnden behöver utvecklas.
- Internhyressystemet har lett till höjda underhållsnivåer vilket nämnden anser är positivt. Det akuta fastighetsunderhållet uppges snart vara i balans.

Kultur- och fritidsnämnden

- Befolkningsökningen innebär att lokaltillgången behöver förbättras. Tillskottet av Slättängshallen innebär en förbättring.
- Avseende ungdomar i riskzonen finns ett pågående samarbete mellan SN, KFN och BUN för att fånga upp målgruppen och för att uppnå en samsyn kring utsatta ungdomar.
- Kulturskolans lokaler på Bjärehovsskolan har byggts om med tillfredsställande resultat.

Miljö- och byggnadsnämnden

- Till följd av konjunkturen har organisationen en begränsad flexibilitet.
- Ansvaret för planfrågor har lämnats över till planeringsenheten.
- Samarbetet med tekniska nämnden kan enligt uppgift förbättras.

Intern kontroll

Revisionen har under år 2013 följt nämndernas arbete med den interna kontrollen. Varje revisor har tillgång till samtliga nämnders planer och rapporter i en för ändamålet upprättad pärm för intern kontroll. Revisionen bedömer att det interna kontrollarbetet har fortsatt att utvecklas i positiv riktning under året men att det finns utrymme till ytterligare förbättringar.

Delårsrapport

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om resultatet i delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är positivt med 49,6 mnkr (resultatet per 120831 uppgick till 39,2 mnkr). Prognosen för helåret pekar mot ett överskott på 54,2 mnkr. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Vi bedömer att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt
- Utifrån redovisad prognos avseende mål för ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv gör vi bedömningen att det finansiella målet kommer att bli uppfyllt
- Vår granskning av verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning visar att målen till övervägande del kommer att uppfyllas.
- Vad gäller nämndsmålen noterar vi en förbättrad måluppfyllelse i förhållande till föregående år.
- Prognosen för kommunens upplåning år 2013 uppgår till 500 mnkr. Enligt kommunens ekonomiska plan förväntas skulden öka ytterligare till 600 mnkr år 2014. Låneskulden är en finansiell risk och belastning som kommunstyrelsen nogsamt bör följa för att säkerställa en långsiktig ekonomisk stabilitet, särskild med beaktande av utvecklingen av ränteläget.
- Avseende utvecklingen av personalkostnaderna samt sjukfrånvaron hade det enligt vår uppfattning varit värdefullt med en analys av dessa poster mot bakgrund av genomförande entreprenadutsättningar.

- När det gäller de kommunala entreprenaderna framgår inte omfattningen av dessa vilket hade gett en mer sammanhängande bild av kommunens tjänsteutbud till medborgarna.
- Nämnderna redovisar totalt en prognostiserad budgetavvikelse på -3,1 mnkr (föregående år -8,1 mnkr).

2013 års bokslut och årsredovisning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Efter justering för realisationsvinster uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 60,6 mnkr.

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god. Enligt förvaltningsberättelsen kommer det finansiella målsättningen för år 2013 att uppnås. Årets utfall med 94,9 procent innebär en förbättring jämfört med föregående år då utfallet uppgick till 97,4 procent.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Måluppfyllelsen för år 2013 innebär att endast 20 procent av målen är helt uppfyllda. Vi anser att bedömningen av måluppfyllelsen kan underlättas med hjälp av tydliga indikatorer som kopplas till målen vilket i sin tur främjar en ökad transparens och objektivitet.

Den totala sjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år med 5,6 procent.

I förvaltningsberättelsen finns en schematisk beskrivning av kommunens samlade verksamhet vilken ger en god överblick av de olika verksamhetsformerna i enlighet med RKR 8.2. Vi anser dock att analysen av kommunens samlade verksamhet skulle kunna utvecklas.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. I snitt uppgår investeringarna under de senaste fem åren till 166 mnkr. Låneskulden för kommunens samlade verksamhet uppgår totalt till 618,0 mnkr för år 2013. Låneskulden har mer än tredubblats räknat per invånare under en fyra-års period och uppgår till 26,1 tkr. Vi anser att det hade varit förtjänstfullt om förvaltningsberättelsen innehållit en mer utvecklad analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens ekonomi.

Totalt sett uppvisar nämnderna en bättre budgetföljsamhet för år 2013 (3,7 mnkr) i förhållande till år 2012 (-5,7 mnkr). Den avgiftsfinansierade verksamheten visar ett negativt utgående resultat på -2,3 mnkr. Vi saknar en närmare analys av vilka åtgärder som kan vara nödvändiga att vidta för att uppnå en ekonomi i balans, i synnerhet avseende hamnens verksamhet.

Fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har under år 2013 genomfört ett antal fördjupade revisionsprojekt. Därutöver har uppföljningar genomförts enligt plan. Nedan redovisade rapporter har överlämnats till kommunfullmäktige:

Granskning av uppföljning av konkurrensutsatt skötsel av gata och park inom tekniska nämnden

Revisionsfrågan för den rubricerade granskningen är om tekniska nämnden har en ändamålsenlig uppföljning av den konkurrensutsatta skötseln av gator och park.

Av kommunallagen 3 kap. 19 § följer att om en kommun sluter avtal med en privat aktör om att utföra en kommunal angelägenhet ska fullmäktige se till att kommunen tillförsäkras en möjlighet att kontrollera och följa upp verksamheten.

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att tekniska nämnden inte fullt ut har en ändamålsenlig uppföljning av den konkurrensutsatta skötseln av gata och park.

Denna bedömning grundar vi på att nämnden inte säkerställer att samtliga krav ställda i förfrågningsunderlaget följs samt att nämnden i större utsträckning skulle kunna ta del av den dokumentation och uppföljning som avser entreprenaden. Vi ser dock att det förekommer täta kontakter och uppföljning av verksamheten från tekniska förvaltningens sida men att nämnden med fördel skulle kunna vara mer aktiva i uppföljningen.

Rektorns styrning och ledning

Revisionsfrågan för granskningen har varit om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att varje enskild rektor har förutsättningar, uppdrag och möjlighet att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Vår sammanfattande bedömning är att barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut säkerställer att varje enskild rektor har förutsättningar, uppdrag och möjlighet att utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Ett antal förbättringsområden har noterats i granskningen.

Granskningen har visat att barn- och utbildningsnämnden i mångt och mycket har en fungerande verksamhet bl.a. avseende rektorsuppdraget och kompetensutveckling för rektorerna. Granskningen har även påvisat vissa brister och utvecklingsområden. Några av dessa utvecklingsområden har även Skolinspektionen påvisat i sin rapport från våren 2013, t.ex. avseende risker med Resurs- och lärcentrum, rektorernas dubbla uppdrag som rektor och områdeschef samt brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Förvaltningen har således kännedom om flera utvecklingsområden och har börjat arbeta med dessa. Det ännu för tidigt för att kunna utläsa effekter av vidtagna förbättringsåtgärder.

Ett antal förbättringsområden har identifierats i granskningen, där rekommendationer har lämnats till barn- och utbildningsnämnden för beaktande i sitt fortsatta utvecklingsarbete.

Underlag för revisorernas bedömning av väsentlighet och risk

De förtroendevalda revisorerna har under året genomfört en väsentlighets- och riskanalysrapport. Rapporten omfattar en analys av risker inom fem relevanta områden för kommunens revisorer. Områdena är:

- Omvärldspåverkande faktorer
- Kommunal styrning/kontroll, verksamhet, personal och ekonomi
- Samhällsutveckling och samhällsbyggnadsprocess
- Skola
- Vård och omsorg, LSS samt individ- och familjeomsorg

Pågående fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har under år 2013 beslutat att genomföra en intern kontrollgranskning där styrelsen och samtliga nämnder ingår. Granskningens syfte är att undersöka om styrelser och nämnder säkerställer en tillräcklig intern kontroll utifrån gällande lagar och regler samt COSO-modellens olika komponenter.

Granskningen kommer att avrapporteras under augusti månad 2014.

Revisionsstrategi

I enlighet med god revisionssed har revisorerna en flerårig revisionsstrategi för det långsiktiga revisionsarbetet. Revisionsstrategin är ett internt policydokument för valda revisorers arbete i Lomma kommun.

Kommunstyrelsens och nämndernas protokoll

Revisorerna har på sedvanligt sätt tagit del av kommunstyrelsens och samtliga nämnders protokoll.

Lekmannarevision

Revisorerna har genom utsedda lekmannarevisorer, utifrån granskningsrapporter och revisionsberättelser, ändamålsgranskat de av kommunen, hel- och delägda bolagen samt samordningsförbund och stiftelser.

Kommunfullmäktige

Revisorerna har träffat kommunfullmäktiges presidium för att informera om revisionens verksamhet, diskuterat revisorernas budget samt framtida val av granskningsinriktning.

Revisionen har under året deltagit i utbildning inom olika områden som berör den kommunala revisionen.

Sakkunnigt biträde

Upphandling av sakkunnigt biträde har genomförts under året. Nytt avtal tecknades med PwC som sträcker sig fram till år 2016 med möjlighet till

förlängning ytterligare ett år. Revisionens sakkunniga har även medverkat i revisionsnära rådgivning.

Erfarenhetsutbyte

Under året har de förtroendevalda revisorerna deltagit i ett erfarenhetsutbyte med kommunrevisionen i Bjuvs kommun.

Årets ekonomiska resultat

Kommunrevisionen redovisar ett mindre överskott för verksamhetsåret.

LOMMA KOMMUN Kommunstyrelsen	
2014 -04- 0 4	
KS/KF 2014:49	042

LOMMA KOMMUN REV 2014 -04- 0 4	
REV 2014:1	042

Granskning av årsredovisning 2013

Lomma kommun

Anders Thulin
Auktoriserad revisor,
Certifierad kommunal
revisor
Carl-Gustaf Folkeson
Revisionskonsult
Emelie Lönnblad
Revisionskonsult

April 2014

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och metod	3
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	7
3.1.1.3.	Driftredovisning	8
3.1.2.	Balanskrav	10
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	10
3.1.3.1.	Finansiella mål	10
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	11
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	11
3.2.	Rättvisande räkenskaper	12
3.2.1.	Resultaträkning	12
3.2.2.	Balansräkning	13
3.2.3.	Kassaflödesanalys	14
3.2.4.	Sammanställd redovisning	14
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	14

1. Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b). Efter justering för realisationsvinster uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 60,6 mnkr

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god. Enligt förvaltningsberättelsen kommer det finansiella målsättningen för år 2013 att uppnås. Årets utfall med 94,9 procent innebär en förbättring jämfört med föregående år då utfallet uppgick till 97,4 procent.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Måluppfyllelsen för år 2013 innebär att endast 20 procent av målen är helt uppfyllda. Vi anser att bedömningen av måluppfyllelsen kan underlättas med hjälp av tydliga indikatorer som kopplas till målen vilket i sin tur främjar en ökad transparens och objektivitet.

I förvaltningsberättelsen finns en schematisk beskrivning av kommunens samlade verksamhet vilken ger en god överblick av de olika verksamhetsformerna i enlighet med RKR 8.2.

Vi saknar en närmare analys av kommunens samlade verksamhet i förvaltningsberättelsen.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Den totala sjukfrånvaron ligger kvar på ungefär samma nivå som föregående år med 5,6 procent.

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. I snitt uppgår investeringarna under de senaste fem åren till 166 mnkr.

Låneskulden för kommunens samlade verksamhet uppgår totalt till 618,0 mnkr för år 2013. Låneskulden har mer än tredubblats räknat per invånare under en fyra-års period och uppgår till 26,1 tkr. Vi anser att det hade varit förtjänstfullt om förvaltningsberättelsen innehållit en mer utvecklad analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens ekonomi.

Totalt sett uppvisar nämnderna en bättre budgetföljsamhet för år 2013 (3,7 mnkr) i förhållande till år 2012 (-5,7 mnkr).

Den avgiftsfinansierade verksamheten visar ett negativt utgående resultat med - 2,3 mnkr. Vi saknar en närmare analys av vilka åtgärder som kan vara nödvändiga att vidta för att uppnå en ekonomi i balans, i synnerhet avseende hamnens verksamhet.

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är kommunstyrelsen som enligt Kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med Lomma kommuns ekonomiavdelning. Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA har följts. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2014-03-07. Kommunstyrelsen fastställer årsredovisningen 2014-04-02.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef och redovisningschef.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i allt väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Under avsnittet "Fem år i sammandrag" ges en inblick i kommunens utveckling utifrån ett antal indikatorer som exempelvis befolkningstillväxt, nettokostnadsutveckling och antal anställda.

I övrigt återfinns en redovisning av den samhällsekonomiska utvecklingen vilken är hämtad från SKL:s formulär 2014:06. Noterbart är att bla att kommunen har länets lägsta arbetslöshet med 1,9 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

I avsnittet "Periodens större händelser" redovisas bland annat att ett nytt medborgarkontor, Kontaktcenter, bildats. Vidare anges att höstens stormar orsakat stora skador med bla högt vattenstånd.

Förväntad utveckling

Kommunen har under en fem-års period vuxit från 21 065 till 22 496 invånare vilket motsvarar 6,8 procent. Befolkningsökningen uppgick under året till 0,9 procent vilket är en något lägre nivå jämfört med tidigare år. Noterbart är att gruppen ungdomar (0 – 17 år) med 25,5 procent är störst i länet. Andelen ålderspensionärer uppgår till 20,6 procent vilket är fler än genomsnittet för länet 19,2 procent.

Den ökande befolkningen innebär ökade förväntningar på den kommunala servicen. Detta i kombination med stora investeringsbehov ställer stora krav på en aktiv styrning för att uppnå en långsiktig ekonomisk balans.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas enligt KRL 4:1 a, det vill säga frånvaron specificeras på lång- (mer än 60 dagar) och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Avseende den totala sjukfrånvaron så ligger den kvar på ungefär samma nivå som föregående år med 5,6 procent. Däremot har den långa sjukfrånvaron ökat från 28,4 procent år 2012 till 34,4 procent år 2013. En analys av denna ökning saknas. Av den könsuppdelade sjukfrånvarostatistiken framgår att sjukfrånvaron för kvinnor har ökat medan den har minskat för männen jämfört med år 2012.

I övrigt kan noteras att personalkostnaderna har minskat något från 584,2 mnkr år 2012 till 567,5 mnkr år 2013 motsvarande ca 2 procent. De största personalförändringarna är inom socialnämnden där sammanlagt 79 personer lämnade organisationen. Barn- och utbildningsförvaltningen ökade med 31 anställda beroende på den utbyggnad som pågår inom barnomsorg och skola.

Ett område som bör noteras ur ett riskperspektiv är att ca 20 procent av de anställda kommer att gå i pension inom en tio-årsperiod motsvarande ca 270 anställda. I nuläget bedöms dock rekryteringsläget som bra. Vi önskar i detta sammanhang betona vikten av att önskad kompetens växlas över mellan medarbetare som börjar respektive lämnar organisationen.

Miljöredovisning

Inom Höje ås avrinningsområde har sammanlagt 74 dammar och våtmarker anlagts i syfte att reducera mängden kväve och fosfor som rinner ut i havet.

Badvattenkvaliteten konstaterades generellt vara god under året. Totalt noteras att energianvändningen har minskat under det senaste decenniet.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Vi anser att analysen av kommunens samlade verksamhet i förvaltningsberättelsen kan vidareutvecklas.

I förvaltningsberättelsen finns en schematisk beskrivning av kommunens samlade verksamhet vilken ger en god överblick av de olika verksamhetsformerna. Vi anser att redovisningen av verksamhet i entreprenadform är särskilt informativ. Av denna framgår att 24 procent av kommunens omsättning utgörs av entreprenader. Störst andel har Förenade Care med 8,2 procent.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1 som en del av uppföljningen av fullmäktiges föreskrifter om förvaltningen av pensionsmedel.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Utgångspunkten för kommunens styrning utgår från det styr- och kvalitetssystem som fastställts av fullmäktige där beskrivningar av bla den interna kontrollen, styrning- och uppföljning ingår. Kommunens styrmodell beskrivs i dokumentet "Övergripande mål och riktlinjer för mandatperioden 2011 – 2014". Noterbart är att en genomgripande översyn av kommunens styrsystem inletts under år 2013.

Avseende den interna kontrollen redovisas denna endast sammanfattningsvis där bedömningen är att den interna kontrollen bedrivs på ett ambitiöst vis. Vi anser att det hade varit förtjänstfullt med en mer utvecklad redovisning av respektive

nämnds interna kontroll. Denna redovisning bör sedan kompletteras med en bedömning från kommunstyrelsens sida av nämndernas interna kontroll..

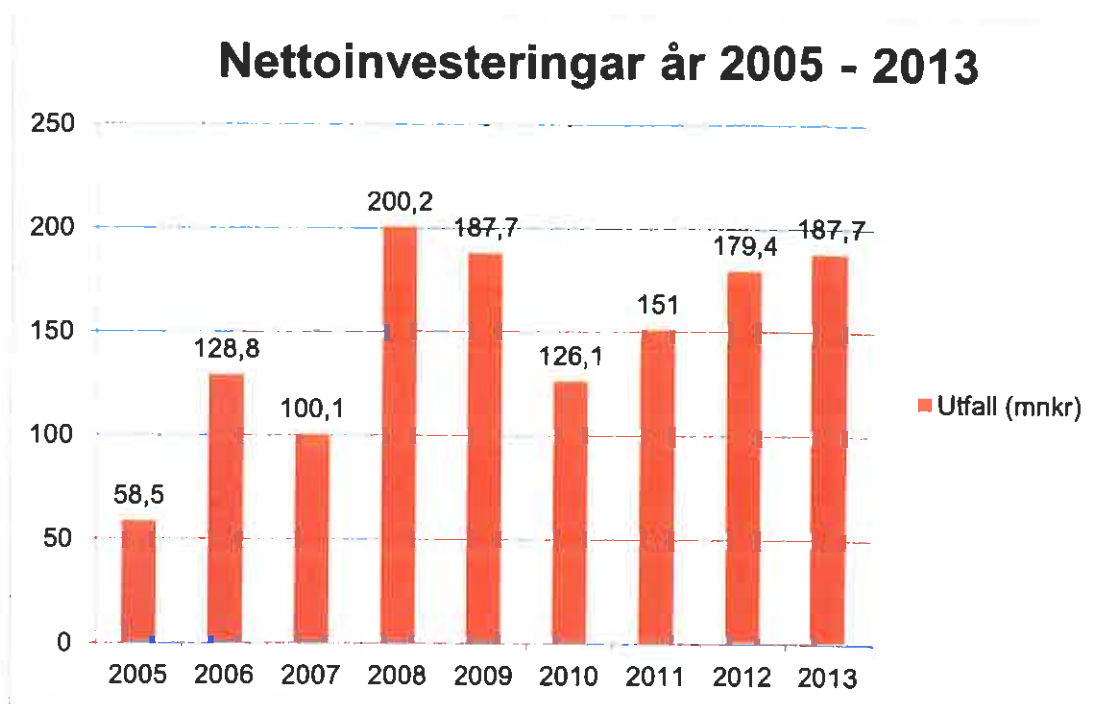
Inom ramen för medborgardialogen kan nämnas kommunens system för synpunkter och klagomålshantering, LUKAS, där antalet inkomna ärenden uppgick till 1 496 stycken vilket är ungefär i samma nivå som föregående år. Liksom tidigare har tekniska nämnden störst andel av de ärenden som inkommit. Ett ytterligare exempel på utvecklingen av medborgardialogen är Kontaktcentret som bildades under året.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Av tabellen nedan framgår nettoinvesteringarna i den skattefinansierade verksamheten för perioden år 2005 – 2013:

Av diagrammet framgår att investeringsnivåerna ligger fortsatt kvar på en hög nivå även år 2013 (187,7 mnr). I snitt uppgår investeringarna under de senaste fem åren till 166 mnr. Den investeringsnivå som kommunen för närvarande upprätthåller kan inte finansieras inom ramen för avskrivningar och årets resultat. Detta innebär att investeringarna delvis måste finansieras med hjälp av lån.

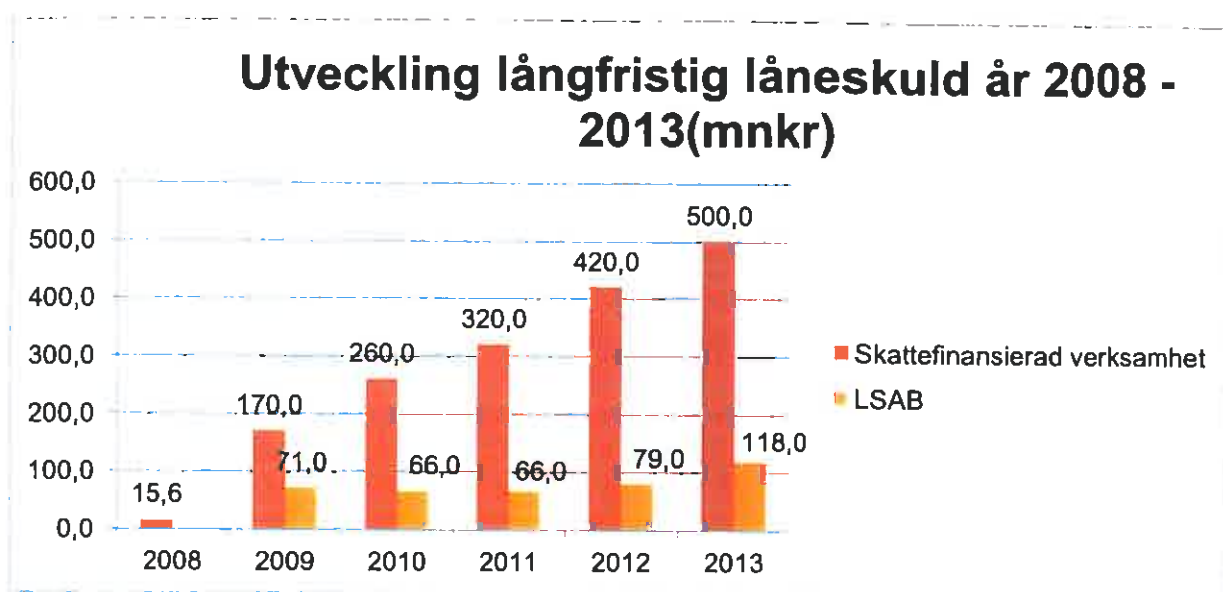
Bland de större investeringsprojekten kan nämnas (utfall år 2013):

- Karstorpsskolan 53,0 mnr
- Rutsborgsskolan 23,7 mnr
- Inköp VC Lomma 16,2 mnr

- Bjärehov, matsal 14,0 mnkr
- Detaljplan Centrumtorget 10,5 mnkr
- Energisparåtgärder 5,0 mnkr

Investeringsverksamheten i bolagen uppgår totalt till 38,6 mnkr (18,0 mnkr år 2012). LSAB står för den största andelen med 36,7 mnkr kopplat framförallt till uppförandet av vårdboendet Orion.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av den lånfristiga låneskulden mellan år 2008 – 2013:

Av tabellen framgår att låneskulden i den skattefinansierade verksamheten har vuxit på sex år från 15,6 mnkr till 500,0 mnkr. För LSAB uppgår låneskulden till 118 mnkr. Detta innebär att för kommunens samlade verksamhet uppgår den totala låneskulden år 2013 till 618,0 mnkr. Låneskulden har mer än tredubblats räknat per invånare under en fyra-års period och uppgår år 2013 till 26,1 tkr (snittet för samtliga kommuner år 2013 uppgår till knappt 16 tkr per invånare).

Vi anser att det hade varit förtjänstfullt om förvaltningsberättelsen innehållit en mer utvecklad analys av vilka konsekvenser den ökande upplåningen medför på kort och lång sikt för kommunens ekonomi.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budgetavvikelser samt förändringen från avvikelserna i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan (belopp mnkr):

Nämnd	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Bokslut 2012	Prognos per aug 2013	Bokslut 2013	Bokslut 2013 exkl. jämförelsestörande poster
Kommunstyrelse	2,0	0,8	1,8	1,0	1,8	2,9
Socialnämnd	-7,8	-10,5	-2,5	1,6	5,8	5,7
Barn- och utbildningsnämnd	-2,6	-2,4	-6,7	-2,0	-1,6	-1,6
Kultur- och fritidsnämnd	2,1	0,3	1,0	0,2	-0,1	-0,1
Teknisk nämnd	0,2	5,2	10,4	-3,1	-5,3	-2,5
Miljö- och byggnadsnämnden	-0,6	-0,6	0,5	-0,8	-0,7	-0,7
Summa:	-6,7	-7,2	4,5	-3,1	-0,1	3,7

I tabellen redovisas årets budgetavvikelse som uppgår till -0,1 mnkr. Om hänsyn tas till jämförelsestörande poster uppgår den underliggande budgetavvikelsen till 3,7 mnkr. Dessa poster består av exploateringsnetto, realisationsvinster samt tvistiga fakturor avseende Alnarpsströmmen (3,0 mnkr).

Noterbart är den positiva budgetavvikelse som socialnämnden redovisar på 5,7 mnkr. Sett över perioden med start från år 2010 har socialnämndens budgetföljsamhet förbättrats. Avseende BUN indikerar utvecklingen att det skett ett trendbrott där nämndens åtgärder resulterat i en förhållandevis lägre avvikelse jämfört med tidigare år. Tekniska nämndens negativa avvikelse på -2,5 mnkr förklaras till övervägande del av den avgiftsfinansierade verksamheten med -2,2 mnkr.

Totalt sett uppvisar nämnderna en bättre budgetföljsamhet för år 2013 (3,7 mnkr) i förhållande till år 2012 (-5,7 mnkr). Vi anser dock att en grundläggande förutsättning för att kunna uppnå god ekonomisk hushållning över tid är att nämnderna visar följsamhet mot den av fullmäktige fastställda ramen och att adekvata åtgärder, både vad gäller omfattning och tid, vidtas då negativa avvikelser befaras.

Inom den avgiftsfinansierade verksamheten redovisar VA-verksamheten ett negativt resultat med -1,5 mnkr. Eftersom det funnit ett underskott att återställa från år 2009, som inte kunnat finansieras med höjd taxa, justeras det utgående resultatet till -2,2 mnkr.

Avfallsverksamheten redovisar ett resultat på 0,1 mnkr för år 2013. Utgående resultatet uppgår till 4,8 mnkr tack för tidigare års överskott. Hamnverksamheten visar ett negativt resultat med -0,8 mnkr, detta trots en taxehöjning under året. Ingående resultat uppgår till -6,8 mnkr varför det utgående resultatet redovisas till -7,6 mnkr. Fastighetsverksamheten är en ny verksamhet från år 2013. Årets – och därmed även utgående resultat uppgår till 2,7 mnkr.

Sammantaget redovisar den avgiftsfinansierade verksamheten ett negativt utgående resultat på - 2,3 mnkr. Vi saknar en närmare analys av vilka åtgärder som kan vara nödvändiga att vidta för att uppnå en ekonomi i balans, i synnerhet avseende hamnens verksamhet.

3.1.2. *Balanskrav*

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av att balanskravet har uppfyllts. Efter justering för realisationsvinster (0,3 mnkr) uppgår resultatet enligt balanskravsutredningen till 60,6 mnkr.

3.1.3. *God ekonomisk hushållning*

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens åiterrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som svag.

Måluppfyllelsen redovisas under rubriken "Hushållning och kvalitet". Förutom de målsättningar som fullmäktige beslutat om avseende god ekonomisk hushållning finns 51 nämndsmål. Av redovisningen framgår att 38 mål är uppfyllda (75 procent), 8 mål bedöms vara uppfyllda (15 procent) samt 5 mål som inte är uppfyllda (10 procent).

3.1.3.1. *Finansiella mål*

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som faststälts i budget 2013:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2013	Utfall 2013	Måluppfyllelse, KS bedömning
Verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto ska utgöra mindre än eller lika med 98 procent av skatteintäkter och statsbidrag.	Resultatet uppgår till 94,9 procent	Resultatet visar att målet kommer att nås.

Enligt förvaltningsberättelsen kommer det finansiella målsättningen för år 2013 att uppnås. Årets utfall med 94,9 procent innebär en förbättring jämfört med föregående år då utfallet uppgick till 97,4 procent. Dock anser vi mot bakgrund av de stora åtaganden som kommunen har att möta med ökade volymer inom bla förskola och skola samt omfattande investeringsplaner, att den nuvarande finansiella målsättningen behöver skärpas i syfte att skapa ett ökat ekonomiskt handlingsutrymme. Detta skapar förutsättningar för en ökad egenfinansiering av investeringar. Mot bakgrund av detta anser vi att den finansiella målsättningen bör ändras så att verksamhetens nettokostnader inklusive finansnetto ska utgöra mindre än eller lika med 96 - 97 procent av skatter, statsbidrag och utjämning.

Med hänvisning till den omfattande upplåning som sker för närvarande föreslår vi att ett kompletterande finansiellt mål formuleras som uttrycker en ambition avseende i hur stor utsträckning som investeringarna ska självfinansieras. Vi noterar att fullmäktige i budget 2014 fattat beslut om att investeringsnivån from år 2016 inte ska överstiga årets avskrivningar.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Fullmäktige har antagit sex mål som bedöms vara särskilt viktiga för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Dock anges i förvaltningsberättelsen att målet om att "Lomma kommun ska vara en företagandevänlig kommun" inte längre kan följas upp eftersom det inte längre sker någon mätning från SCB. För övriga mål bedöms ett som uppfyllt, ett mål bedöms som vara uppfyllt samt 3 mål som inte är uppfyllda. År 2012 bedömdes att två mål var uppfyllda och att fyra mål inte var uppfyllda. Måluppfyllelsen för år 2013 innebär att endast 20 procent av målen är helt uppfyllda. Mot bakgrund av detta bedömer vi att måluppfyllelsen som svag.

Avseende verksamhetsmålen anser vi att det finns ett förbättringsutrymme vad gäller de indikatorer som valts ut för vissa av målen, i något fall saknas indikatorer helt. Vi anser att bedömningen av måluppfyllelsen underlättas om tydliga indikatorer kopplas till målen. Vi tror vidare att detta främjar en ökad transparens och objektivitet i själva bedömningsfasen.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Dock anser vi att redovisningen av respektive nämnds måluppfyllelse kan utvecklas vidare liknande våra kommentarer avseende verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning tidigare. Det framgår inte vilka indikatorer som ligger till grund för ställningstagandet om ett mål är uppfyllt eller ej. Vi bedömer att detta ger en alltför trubbig bild av måluppfyllelsen och försvårar en utomstående bedömning av densamma.

Under rubriken framtid har nämnderna i varierande grad beskrivit vilka frågor som kommer att vara aktuella dock framgår inte vilket tidsperspektiv som anlagts. Vi anser att framtidsperspektivet hade vunnit på om avsnittet även innehållit en bedömning ur ett risk- och väsentlighetsperspektiv.

Avseende BUN redovisas ett antal åtgärder som enligt nämndens beskrivning ska innebära en budget i balans för nästa verksamhetsår.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och prognos.

Resultaträkning	Utfall 2013	Utfall 2012	Prognos 2013
Verksamhetens intäkter	202,0	211,0	198,5
Verksamhetens kostnader	-1 115,8	-1 096,2	-1 118,0
Avskrivningar	-63,2	-56,2	-63,2
Verksamhetens nettokostnader	-977,0	-941,4	-982,7
Skatteintäkter	1 045,6	986,9	1 047,0
Generella statsbidrag och utjämningsar	-9,7	1,0	-9,5
Summa skatter och statsbidrag	1 035,9	987,9	1 037,5
Finansiella intäkter	14,8	9,4	12,1
Finansiella kostnader	-12,8	-11,9	-12,7
Årets resultat	60,9	44,0	54,2

En analys av händelser och ej påverkningsbara poster som haft väsentlig effekt på skillnaden mellan räkenskapsåren redovisas nedan.

- Uppbokad slutavräkning skatteintäkter för år 2012 och prognos år 2013 uppgår i årets bokslut till 1 045,6 mnkr. I bokslut år 2012 uppgick uppbokad slutavräkning år 2011 och prognos år 2012 till 986,9 mnkr. Skillnaden uppgår till 58,7 mnkr som således har förbättrat resultatet.
- Förändringen av generella statsbidrag och utjämningsar beror främst på att kommunen har fått en högre negativ inkomstutjämningsavgift från 70,5 mnkr år 2012 till 86,4 mnkr för år 2013, en resultatförsämring om 15,9 mnkr
- Resultatet har påverkats av flera jämförelsestörande poster. Kommunen har under året får en återbetalning av försäkringspremier för år 2005 och år 2006 från AFA om 13 mnkr. Exploateringsnettot för sålda tomter blev -1,1 mnkr och övriga realisationsvinster om 0,3 mnkr. Bland verksamhetens kostnader ingår även tvistiga fakturor om 3,0 mnkr som hänförs till Geotermiprojekt Alnarpsströmmen vilket även har klassificerats som en jämförelsestörande post eftersom det är ett väsentligt belopp.
- Årets pensionsavsättning inklusive ränta uppgår till 17,3 mnkr, att jämföra med 17 mnkr år 2013. Detta innebär en resultatförsämring om 0,3 mnkr. Under år 2013 har diskonteringsräntan sänkts vilket har orsakat en ytterligare resultatförsämring om 0,8 mnkr, vilket även det har klassificerats som en jämförelsestörande post under verksamhetens kostnader.

- Ökningen av avskrivningskostnaderna med 7 mnkr är en konsekvens av hög investeringsnivå i kommunen avseende fastigheter och anläggningar

Ovanstående poster innebär netto en resultatförbättring om 44,0 mnkr mellan åren, den totala resultatförbättringen är 16,9 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning. Samtliga bokslutsunderlag och specifikationer har överlämnats i digital form vilket bidragit till att effektivisera granskningsarbetet.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Materiella tillgångar

Likt tidigare år har stora investeringar skett under räkenskapsåret. Det bokförda värdet på de materiella anläggningstillgångarna uppgår till 1 378,7 mkr i jämförelse med 1 253 mkr per den 31 december 2012. Förändringen visar en fortsättningsvis hög investeringstakt i kommunen vilket gör att såväl avskrivningskostnader som upplåning ökar.

Pensionsförvaltning

Enligt kommunens finanspolicy (KF 2011-06-09 § 60) ska fördelningen av värdepapper se ut enligt nedan:

	Min. %	Normalläge %	Max. %
Svenska aktier	0	30	60
Utländska aktier	0	20	30
Svenska räntepapper	40	50	100
Likvida medel	-	-	60

Vid avstämning av värdepappersportföljen per balansdagen såg fördelning ut enligt följande:

Svenska aktier	29,3 %
Utländska aktier	10,6 %
Räntebärande värdepapper	60,1 %
Portföljen totalt	100 %

Marknadsvärdet var vid årsskiftet 253,6 mkr jämfört med det bokförda bokvärdet som uppgick till 220,5 mkr.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-07 om uttag ur pensionsmedelsförvaltningen. Enligt beslutet ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt avseende den så kallade ansvarsförbindelsen tas årligen från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. Ett uttag på 10,1 mkr gjordes under mars månad 2013, vilket motsvarar cirka 50 % av den förändring om 20,4 mkr som har skett avseende kommunens pensionsförpliktelse som redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar i enlighet med KRL och RKR:s rekommendation 16.2. Vi anser att det finns angivna tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att upptagna uppgifter i finansieringsanalysen överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Den sammanställda redovisningen omfattar Kommunen, Lomma Servicebostäder AB och Lomma uthyrningsfastigheter AB samt 40 procent av AB Malmöregionens Avlopp som Lomma kommun från 2012 inkluderar i den sammanställda redovisningen.

Lomma Varmbadhus AB trädde i likvidation under år 2013 och ingår således inte längre i den sammanställda redovisningen för Lomma kommun.

Det som har påverkat den sammanställda redovisningen mest under året är främst Lomma Servicebostäder AB som under år 2013 påbörjat byggnation av nytt äldreboende.

Vi bedömer att beskrivningen angående konsolideringen av underliggande bolag har skett på ett korrekt sätt och att eventuella olikheter i redovisningsprinciper mellan enheterna har beaktats utan anmärkning.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar i huvudsak *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll

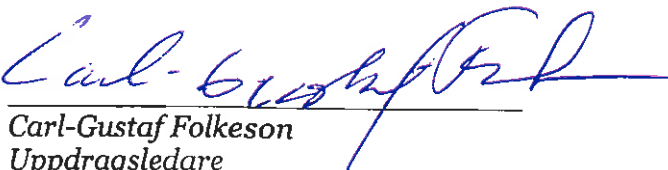
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i allt väsentligt i tilläggsupplysningar som krävs enligt KRL och RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt

Följande rekommendationer har dock kommunen inte följt fullt ut:

RKR 20 Redovisning av finansiella tillgångar och skulder	I huvudsak	Upplysningar om genomsnittlig upplåningsränta, räntebindningsstruktur och en analys över upplåningens förfallostruktur saknas. Enligt uppgift ska detta ändras under 2014.
--	------------	--

2014-04-04

 Anders Thulin
 Projektledare

 Carl-Gustaf Folkesson
 Uppdragsledare